

معاونت آموزشی
مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی
واحد برنامه‌ریزی آموزشی

چارچوب طراحی «طرح دوره^۱» ویژه دوره‌های کارآموزی / کارورزی^۲

اطلاعات کلی دوره:

عنوان دوره کارآموزی/ کارورزی: برنامه ریزی و ارزشیابی مراقبتهای پرستاری برای سلامت جامعه

نام بیمارستان/ مرکز بالینی: مراکز جامع بهداشتی

نام بخش/ گروه: پرستاری بهداشت جامعه و سالمندی

مسئول آموزش: دکتر رضا نگارنده

اعضای هیأت علمی مدرس در دوره: دکتر رضا نگارنده و دکتر نسرین نیک پیما

اطلاعات تماس مسئول آموزش: ۶۶۴۲۱۶۸۵

طول دوره: ۲۵ ساعت (۵روز)

۱. Course Plan

۲. ضروری است در تدوین طرح دوره‌های کارآموزی و کارورزی هریک از بخش‌های بالینی ویژه دوره پزشکی عمومی، برنامه‌های آموزشی دوره‌های کارآموزی و کارورزی مصوب کمیته برنامه‌ریزی دوره پزشکی عمومی مد نظر قرار گرفته و در تدوین توان‌مندی‌های پایان دوره‌های مذکور، محورهای توان‌مندی مندرج در سند توان‌مندی‌های دانش‌آموختگان دوره پزشکی عمومی دانشگاه علوم پزشکی تهران، لحاظ گردد. این اسناد در تارنمای دفتر توسعه آموزش دانشکده پزشکی- منوی دبیرخانه پزشکی ۹۰ به نشانی <http://medicine.tums.ac.ir/edo#> قابل دسترس می‌باشند.

مرور اجمالی / توصیف کلی دوره (انتظار می‌رود مسئول برنامه، ضمن ارائه توضیحاتی کلی، دوره را در قالب یک یا دو بند، توصیف کند):

با ساختار و فرایند شبکه بهداشت و درمان آشنا شده و چالش‌های آن را شناسایی کند
پیامدهای یادگیری مورد انتظار^۱:

آشنایی با برنامه‌های بهداشتی جاری در شبکه بهداشت و درمان،
شناسایی مشکلات سلامتی موجود
برنامه ریزی برای رفع یکی از مشکلات شناسایی شده
ارزشیابی برنامه

اهم فعالیت‌های یاددهی - یادگیری متناظر با هر یک از پیامدهای یادگیری^۲:

فعالیت‌های یاددهی - یادگیری متناظر با پیامد یادگیری:

بررسی و شناخت مشکلات مردم در حوزه سلامت
آشنایی با برنامه‌های موجود
برنامه ریزی برای رفع مشکلاتی که برنامه‌ای برایشان نیست
اجرا و ارزشیابی برنامه

وظایف و مسؤولیت‌های کارآموزان / کارورزان در دوره بالینی (سیاست‌ها و ضوابط دوره):

حضور به موقع در عرصه یادگیری

کسب آگاهی لازم برای انجام کارورزی با مورد مطالب نظری درس

شناسایی گروه مددجویان، معرفی خود به آنها و جلب مشارکت آنها برای شروع فرایند برنامه ریزی

استفاده از منابع موجود برای حل مشکل شناسایی شده و ارجاع در صورت لزوم

تهیه گزارش کار مستند

نحوه ارزیابی کارآموزان / کارورزان:

- نوع ارزیابی (تکوینی/تراکمی) تراکمی
- روش ارزیابی دانشجو دریافت گزارش کار
- سهم ارزشیابی هر نوع/ روش در نمره نهایی دانشجو ۱۰۰٪

۱. Expected Learning Outcomes

۲. برخی نکات کاربردی، در انتهای چارچوب (پیوست شماره ۱) ارائه شده است.

منابع یادگیری:

منابع شامل کتب مرجع، نشریه‌های تخصصی و نشانی وبسایت‌های مرتبط می‌باشد.

الف) کتب:

- Allender JA, Rector Ch, warner k (۲۰۱۴). Community & Public Health nursing. ۸th edition, Philadelphia, LWW.
- Guttmacher S, et al (۲۰۱۰). Community-based health intervention Principles and Applications. ۱st edition, United states, Jossey-Bass.
- linsley P, Kane K, Owen s (۲۰۱۱). Nursing for Public Health promotion, Principles and Practice. Manchester, Oxford.
- McKenize JF, et al (۲۰۱۱). Planning, Implementing, and Evaluating Health Promotion Programs a Primer. ۶th edition, United states, Pearson.
- Rector C, Stanly MJ (۲۰۲۲). Community and public health nursing Promoting the Public' Health. Tenth edition, Philadelphia, Wolters Kluwer.

-

ب) مقالات:

مقالات مرتبط این حوزه

ج) منابع برای مطالعه بیشتر:

برنامه زمان‌بندی هفتگی:

خواهشمند است جدول زیر به دقت تکمیل شود. برخی خانه‌های جدول به صورت فرضی و تنها برای مثال، تکمیل شده‌اند.

روزهای هفته	شنبه	یکشنبه	دوشنبه	سه‌شنبه	چهارشنبه	پنج‌شنبه
نوع فعالیت	آشنایی با	شناسایی	پیدا کردن راه	پایده کردن راه	ارزیابی فرایند،	-
اهداف کارورزی	اهداف کارورزی	مشکلات	حال های	حل انتخابی با	تاثیر و	
تعیین گروه	تعیین گروه	مرتبط با	ممکن و ارزیابی	مشارکت	مداخلات و	
هدف و جلب	هدف و جلب	سلامت و الویت	آنها	ذیتفغان	نگارش گزارش	
مشارکت آنها	مشارکت آنها	بندی آنها				

مسؤول	آقای دکتر	آقای دکتر	آقای دکتر	آقای دکتر	آقای دکتر	
	نگارنده / خانم	نگارنده / خانم	نگارنده / خانم	نگارنده / خانم	نگارنده / خانم	
	دکتر نیک پیما	دکتر نیک پیما	دکتر نیک پیما	دکتر نیک پیما	دکتر نیک پیما	
زمان انجام فعالیت	ساعت ۱۲ تا ۸	ساعت ۱۲ تا ۸	ساعت ۱۲ تا ۸	ساعت ۱۲ تا ۸	ساعت ۱۲ تا ۸	-
امکانات آموزشی						
مورد نیاز						

پیوست ۱

نکات کاربردی
پیامدهای یادگیری

پیامدهای یادگیری، ترکیبی از دانش، نگرش، مهارت‌ها و به طور کلی ویژگی‌هایی هستند که می‌خواهیم دانشجویان ما در انتهای دوره داشته باشند. در واقع به لحاظ ساختاری، پیامدهای یادگیری جملاتی هستند که توصیف می‌کنند در انتهای دوره چه انتظاری از دانشجو داریم و به عبارت دیگر دانشجو در انتهای دوره چه چیزی را باید بداند، درک کند و قادر به انجام آن باشد. برای مثال دانشجوی دکترای تخصصی ... در پایان دوره ... باید بتواند ضمن آگاهی بر ضوابط پژوهش اخلاقی، اصول مرتبط را در استفاده از منابع اطلاعاتی منتشر شده، منتشر نشده و الکترونیکی به کار بندد.

فعالیت‌های یاددهی - یادگیری

منظور از فعالیت‌های یاددهی، مجموعه فعالیت‌هایی است که استادان و دستیاران ارشد در هنگام ایفای نقش استادی، به منظور آموزش بهینه کارآموزان/ کارورزان بر عهده دارند. در این میان، استفاده از راهبردهای یاددهی-یادگیری متمرکز بر روش‌های فعال و تعاملی، موجب تقویت انگیزه و محوریت یادگیرندگان خواهد شد. نظیر بحث در گروه‌های کوچک، آموزش مبتنی بر مسأله، آموزش مبتنی بر تیم و روش‌های خودآموزی و آموزش الکترونیکی.

و منظور از فعالیت‌های یادگیری، مجموعه فعالیت‌هایی است که کارآموزان/ کارورزان به منظور ارتقای دانش و مهارت در هر یک از چرخش‌ها، موظف به انجام آنها هستند. به عنوان مثال: شرکت فعال در راند^۱، گراند راند^۲ و ژورنال کلاب^۳، رایه کنفرانس‌های آموزشی^۴

روش‌های ارزیابی کارآموزان/ کارورزان

ارزیابی کارآموزان/ کارورزان به صورت تکوینی (در طول دوره آموزشی و با هدف ارائه بازخورد و اصلاح عملکرد فراگیر و یا با اختصاص سهمی از نمره نهایی به آن، تأثیرگذار در ارزیابی پایانی دانشجو) و پایانی (در پایان دوره آموزشی به منظور تصمیم‌گیری و قضاوت در خصوص میزان یادگیری فراگیر) و با بهره‌مندی از انواع روش‌های ارزیابی صورت می‌پذیرد:

- **ارزیابی دانش نظری^۵** با استفاده از انواع آزمون‌های کتبی اعم از تشریحی، صحیح و غلط، چند گزینه‌ای، جور کردنی، استدلال محور و ...
- **ارزیابی عملکردی^۶** در محیط‌های شبیه سازی شده برای مثال با استفاده از آزمون بالینی ساختارمند عینی^۷ به عنوان یکی از مصادیق بارز آزمون‌های ویژه ارزیابی عملکرد
- **ارزیابی در محیط کار^۸** با ذکر فعالیت‌هایی که کارآموزان/ کارورزان به طور مستقل و یا با راهنمایی استاد در محیط‌های کار واقعی انجام می‌دهند. نظیر انجام پروسیجرهای مختلف و با استفاده از انواع روش‌های ارزشیابی در محیط کار مانند:

➤ ارزشیابی ۳۶۰ درجه^۹

۱. Round

۲. Grand Round

۳. Journal Club

۴. Didactic Conferences

۵. بر طبق برنامه‌های آموزشی دوره‌های کارآموزی و کارورزی مصوب کمیته برنامه‌ریزی دوره پزشکی عمومی، سهم ارزیابی نظری در دوره کارآموزی نباید بیش از ۵۰ درصد نمره نهایی ارزیابی کارآموزان بوده و در دوره کارورزی نباید بیش از ۲۵ درصد نمره نهایی ارزیابی را به خود اختصاص دهد.

۶. Performance Based Assessment

۷. Objective Structured Clinical Examination (OSCE)

۸. Workplace Based Assessment

۹. Multi Source Feedback (MSF)

- بررسی پورت فولیو^۱ و لاگ بوک^۲
- استفاده از Global rating form^۳
- استفاده از روش‌هایی مانند^۴ DOPS، Mini-CEX^۵ و با هدف ارزیابی در طول دوره (ارزیابی تکوینی)

۱ Portfolio

۲ Logbook

۳. در پایان هر چرخش بالینی، توسط عضو هیأت علمی مربوط، در خصوص ابعاد مختلف توانمندی‌های مورد انتظار دانشجوی به صورت کلی، انجام می‌شود و بر طبق برنامه‌های آموزشی مصوب دوره پزشکی عمومی، در دوره کارآموزی، سهم اختصاص یافته به این روش ارزیابی، حداکثر ۵۰٪ ارزیابی نهایی کارآموز بوده و در دوره کارورزی، حداقل ۴۰٪ و حداکثر ۷۵٪ ارزیابی نهایی کارورز می‌باشد. این شکل از ارزیابی نیاز به مجموعه روشنی از شاخص‌های عملکرد دارد که با توجه به ارتباطی که با توانمندی‌های مورد انتظار برای فراگیران دارند، از اهمیت ویژه‌ای برخوردارند. در این روش، عملکرد فراگیر با استفاده از یک مقیاس درجه بندی، در هر یک از حوزه‌های توانمندی، مورد ارزیابی قرار گرفته و به او امتیاز داده می‌شود.

۴. مشاهده مستقیم مهارت‌های بالینی Direct Observation of Procedural Skills: روشی است که به طور ویژه، برای ارزیابی مهارت‌های عملی (پروسیجرها) طراحی شده است. در این روش فراگیر در حین انجام پروسیجر، مورد مشاهده قرار می‌گیرد و عملکرد وی بر اساس یک چک لیست ساختارمند، ارزیابی می‌شود. با این روش، بعد از هر بار انجام آزمون، نقاط قوت و ضعف فراگیر شناسایی می‌شوند. فرایند مشاهده فراگیر در حدود ۱۵ دقیقه و ارائه بازخورد به وی حدود ۵ دقیقه به طول می‌انجامد.

۵. Mini Clinical Evaluation Exercise: در این نوع آزمون، یکی از اعضای هیأت علمی، عملکرد فراگیر را در مواجهه با بیمار مشاهده می‌کند و سپس با استفاده از مقیاس درجه بندی به هر کدام از توانمندی‌های فراگیر، در فرمی که به همین منظور تهیه شده است، نمره می‌دهد. در این نوع آزمون انتظار می‌رود عملکرد فراگیر در طول ترم در چند مواجهه و با استفاده از ارزیابان متفاوت، ارزیابی شود.